СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 104. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 6. мая 1925. — VOL. XXXIII. No. 104. Jersey City, N. J., Wednesday, May 6. 1925. THREE CENTS

Купці нарікають на Кулиджа.

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Приятелі теперішної адміністрації не вкривають перед президентом Кулиджом загального невдоволення серед купців Америки з президентової агітації за ощадностю в урядованню. Купці кажуть, що президент своєю ощадничою агітацією довів до того, що покупці купують лишень самі необхідні річи, що в Америці зайшов справдішний страйк покупців. Купці домагаються від Кулиджа, щоби він перестав свою агітацію за ощадностю в уряді, бо ся агітація перекидається в бизнес.

ХОЧУТЬ ВИКОРІНЮВАТИ ПАЧКАРСТВО ПРОГОЛОШУВАННЄМ ІМЕН.

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Щоби покласти конець пачкованню всяких дорогоцінних річей через митові уряди Злучених Держав, департамент скарбу постановив давати до публичного відома імя кождої особи, переловленої на такім пачкованню.

ЧИ БАНКИ МАЮТЬ ПРАВО ДАВАТИ „ЗОЛОТИЙ КРЕДИТ"?

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Оскар Т. Кросбі, котрий був заступником міністра скарбу за адміністрації Вилсона, виступив публично проти нюйорських банків, котрі дали англійському державному банкови 200 міліонів кредиту на забезпеченнє його виплат у золоті. Кросбі заявляє, що таких кроків банк не може робити без дозволу американського уряду.

ЩЕ НЕ СКІНЧИЛИ СПРАВИ ПІДВИШКИ ПЕНСІЙ ПОЧТОВЦІВ.

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Щоби вирішити остаточно питанне, звідки взяти гроші на підвисшинне пенсій почтових урядників, спільний комітет обох палат конґресу почне незадовго свої розсліди. Комітет буде відбувати свої засідання наперед у Вашинґтоні, а відтак по ріжних місцевостях Злучених Держав.

ЗНОВА УРЯДНИКИ ВМІШАНІ В ПРОГІБІЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ.

МОРЕСТАВН, Н. ДЖ., 4. мая. — Спеціяльна лава присяжних суддів сього повіту покликана для розглянення закидів нарушення прогибіційного закона, піднесених проти повітових урядників, постановила поставити перед суд 28 повітових та других урядників. Межи обжалованими урядниками є навіть повітовий прокуратор, котрого попирала нюджерзька Антисалунова Ліґа, відома прогибіційна організація. Урядникам закидають хабарства.

ДОКТОРІ ХОЧУТЬ УРЯДОВОЇ ДОПОМОГИ ПРОТИ ЛІКАРІВ-ОБМАНЦІВ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Медичне Товариство нюйорського повіту внесло до міського уряду просьбу помагати йому в боротьбі проти всяких обманців, які представляють себе за лікарів та своїм „лічиннєм" роблять великі шкоди хорим. Товариство думає втягнути до сеї боротьби й радіові підприємства та ширити свою пропаґанду при помочи радія.

БОЛЬШЕВИКАМ НЕ ВЕДЕТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Жидівські комуністи пробували захопити в свої руки заряд конвенцією жидівської соціялістичної запомогової організації Воркменс Серкел. Се їм не вдалося, бо соціялісти виказали при виборі президії два рази більше сили, як комуністи. Конвенція теж відкидала всіх спірних делеґатів, котрих підозрівано о комуністичні симпатії.

ШПИТАЛЬНІ ДОГЛЯДАЧКИ ПРОБУЮТЬ ОРГАНІЗУВАТИ ЮНІЮ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Організатори Американської Федерації Праці почали живу акцію за зорганізованнем в юнію всіх шпитальних доглядачок та другої шпитальної послуги. Лікарі й заряди шпиталів ведуть проти сих спроб сильну опозицію.

ҐАЗЕТАМ ВІЛЬНО ПОДАВАТИ ПРО ПОДАТКИ ПРИВАТНИХ ОСІБ.

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Апеляційний суд Дистрикту Колумбії признав нині, що ґазети мають право подавати до публичного відома витяги з податкових книг про те, кілько податку платять поодинокі люди й корпорації.

НОВА ПОРОДА РИБИ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Американський Музей природничих Наук виставить незадовго на публичний вид новововідкритий рід риби, що має подвійне підбородде та вигріває свої яйця, носячи їх в своїм роті.

ОТВОРИЛИ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС.

ВАШИНГТОН, 4. мая. — Нині отворено тут урочисто десятиднeвий конґрес жіноцтва світу, скликаний Міжнародною Радою Жіноцтва для справи мира.

Збори отворила предсідателька організації, маркіонеса Абердін, вказуючи на вагу міждержавного мира та підносячи мирові заходи таких організацій, як Ліґа Народів, Міждержавного суду тощо. Опісля говорив від американського уряду Гувер, міністер торговлі. Ріжні краї витали конференцію в мовах німецькій, еспанській і французькій.

МОБІЛІЗАЦІЯ ФЛЬОТИ ПРОТИ ГОРІВЧАНИХ ПАЧКАРІВ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Американський уряд зібрав тут коло Стетен Айленду 50 великих воєнних кораблів для великої облави проти пачкарських кораблів, що возять до Злучених держав горівку Атлантійським океаном. Боротьба проти пачкарської фльоти почнеться з того, що американська фльота буде старатися пачкарів „заморозити", себто примусити до здачі в той спосіб, що не допустить їм можности набирати з [illegible]

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАТКА НА КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОЇ РАДИ ЖЕНЩИН У ВАШИНҐТОНІ.

Українська делеґатка пані Ганна Чикаленко-Келлер прибула з Европи в суботу, 2. с. м.

Її привитали Українки в Ню Йорку в Демократичному Клюбі, а вечером на вечері в готелі Пенсилвенія, де були пані: Юлія Шустакевичева, Юлія Яремова, Катря Шутаківна, Анна Кулик, Оля Куликівна, Олена Лотоцька, Марія Скубова, ІваннаСкубівна і Меланія Воробцева.

В неділю, 3. с. м., пані Чикаленко відбула конференції з представницями українських жіночих організацій в Ню Йорку, на яких рішено, що від Конґресового Комітету поїде на конґрес п. О. Лотоцька, а від жіноцої секції Демократичного Клюбу п. Юлія Яремова, а також п-на Іванна Скубівна яко секретарка української делеґації.

Українська делеґація виїхала з Ню Йорку до Вашинґтону в неділю о 6-ій годині вечір.

ЗАТОПЛЕННЄ КОРАБЛЯ.

САНДУСКІ, Огайо, 2. мая.— В озері Ірі затопився коло Пойнт Пелі в Канаді корабель, збудований спеціяльно до добування піску. Підчас нещасного випадку згинуло 9 робітників, що на ньому працювали.

ПРОПАВ НА МОРЮ.

АТЛЕНТИК СИТІ, Ню Джерзі, 3. мая. — Мері Брум, стара жінка рибака Віліема Брума, донесла поліції, що її муж, котрий три днів тому виїхав на море ловити рибу, не вернув домів.

МЕКСИКАНСЬКІ БАНКИРІ БОЯТЬСЯ ЮНІЙ.

МЕКСИКО, 3. мая. — Конфедерація робітничих юній Мексику старається зорганізувати банкових робітників. Проти сеї організації банкирі видають відозву, в котрій кажуть, що юнія в банку унеможливить богато банкирам вести бизнес.

НОВИЙ ОСЯГ У ДОВГОТРЕВАЛІМ ЛЕТІ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 3. мая. — Літак „Пі-Ен-Трі", що належить до американської воєнної фльоти, літав воздухом без висідання на сушу 28 і пів години. За сей час він відбув 2,300 миль дороги та зужив 1,300 гальонів топлива. Попередний найдовший лет виносив всего 14 годин та 53 мінути.

УКРАЇНСЬКО-НАЦІОНАЛЬНА ЕВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА.

Недавно приїхав до Галичини з Америки о. Василь Кузів, професор презвитеріянської семинарії, — а також вернув з Америки о. Олекса Нижанковський, рівнож презвитеріянський місіонар і проповідник. — І вони розпочали свою „місійну" працю серед Українців. За короткий час свойого побуту в Галичині, вони заснували около 50 своїх осередків-громад під назвою **Українсько-національної Евангельської Церкви.** Навіть у Львові є така евангельська громада, котра тимчасово для своїх богослужень випозичила собі салю в домі Методистів, (площа Бернадинська ч. 17). Духовним провідником Львівської Громади є о. Олекса Нижанковський, котрий у вище згаданій салі Методистів улаштовує українські богослуження покищо кожного понеділка о 7 год. вечера. На останньому богослуженні було присутних кількасот Українців, і з кожним днем число вірних нової церкви побільшуеться. Незабаром має відкритися духовна семинарія для підготовлення духовенства для Нової Церкви. У тій ціли їде сюди з Америки кількадесять професорів місіонарів, а навіть спеціяльний жонатий епископ.

НЕПРИЄМНА ПРИГОДА.

Одна Американка, що перебуває тепер в Ніцці (Італія), стало програвала в грі в Монте Карльо. Коли одного разу по такій програній, вона забирала свої річи з ґардероби, послугачка в ґардеробі завважала, що вона витягнула з торбинки і проковтнула дві білі піґулки. Думаючи, що се трійка, дала вона знати ратунковій стації, а та не зважаючи на рішучі протести Американки, випомпувала її шлунок, як це робиться в випадках отроєння. Та вкінці показалося, що Американка зажила собі зовсім невинні дві таблєтки аспірини, бо мала біль голови.

ФРАНЦУЗ, ЩО НІКОГО НЕ НЕНАВИДИТЬ.

До німецького посольства в Парижі прийшло 100 франків на жертви копальняної катастрофи в Дортмунді з такою дописcкою. „Пане посол! Перешліть мій скромний дар на жертви катастрофи в Дортмунді. Добрий Француз, що нікого не ненавидить".

ДУХ І ЛЬОТЕРІЯ.

Всі римські і неаполітанські часописи розписуються про таку цікаву подію: Одній мещканці міста Бріндізі, в полудневій Італії, приснилося, що зявився її батько і сказав чотири числа, які мають вийти при найблищім тягненню льотерії. Жінка та не прикладала вправді великої ваги до того сну, але купила ті чотири числа льотерійних білетів і виграла два міліони лірів.

ДВОХ БАҐІНСЬКИХ ВМИРАЄ В ОДИН ЧАС.

Краківська ґазета подає цікаву історію, якою займається Варшава у звязку зі смертю Вечоркевіча і Баґіньского, а особливо того останнього.

Ще з часів великої війни приятелював Баґіньскі з одним поручником В. Вони разом служили і товаришували, при чому Баґіньскі мав на свойого приятеля великий вплив.

Перед кількома роками зараз по скінченню війни пор. В. почав зраджувати обяви умової недуги. Та найцікавійше те, що коли Баґіньского обвинувачено за протидержавний злочин, пор. В. в приступах недуги заявляв, що то він є Баґіньский. Говорив це заєдно і повтаряв частійше, як тільки його недуга посувалася вперед.

В останніх часах стан здоровля хорого пор. В. поправився, але в часі атаків він все таки твердив своє, що він Баґіньскі. А в день, коли Баґіньскі і Вечоркевіч доїзджали до совітської границі, пор. В. зраджував великий неспокій, дістав сильного атаку і підчас цього вмер.

Кілька годин потім прийшла телеґрама про те, що Мурашко застрілив Баґіньского і Вечоркевіча. І коли провірили годину в котрій вмер Баґіньскі, показалося, що в тій самій точісенько годині скінчив життя пор. В.

Це дуже цікаве явище ділання сил, яких ми ще не розслідили і не знаємо. Одно тільки можемо уважати за певне, що між смертями тих обох людей мусів бути якийсь звязок.

ГОЛОД В ІРЛЯНДІЇ.

З звязку з недородом минулого року в західній Ірляндії вигинуло 80 процент худоби. Люде теж голодують і їдять усякі суроґати замісць хліба. Урядова допомога за слаба та й неможлива до тої міри, щоби забезпечити всіх у закуплене в Америці збіжжа та муку.

Ремсей Мекданелд проти російських комуністів.

ЛОНДОН, 4. мая. — Провідник англійських соціялістів і групи Партії Праці в палаті громад Ремсей Мекданелд виголосив промову, в якій остеріг англійських соціялістів і робітничі юнії перед російськими комуністами.

Він сказав, що лівиця в Партії Праці аґітує за обєднаннєм з російськими комуністами, одначе він перед сим остерігає англійське робітництво, бо се означувало би зірваннє з робітництвом Західної Европи, а обєднаннє з російським Сходом.

ДЛЯ ВОЗДУШНОЇ ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 4. мая. — Британські знавці придумали новий кріс, який стріляти-ме вибуховими кулями з літака до воздухоплавів.

ЗАДЛЯ КОНТРОЛІ НАД ПРОДАЖЮ ОРУЖЯ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія. 4. мая. — Нині отворено тут міжнародню конферецію для справи контролі над продажю оружя.

Конференцію скликано з рамени Ліґи Народів. Отворив її Бельгієць граф Анрі Картон, котрий сказав, що торговлі не можна вважати лише торговельною справою, яка не підходить під міжнароднє управильненнє. Він зазначив, що Америка є дуже важною фабрикою оружя й амуніції і тому для успіху пляну конференції конче треба її підпису і потвердження.

В конференції бере також участь окрема делеґація з Америки.

Прибули також сюди представники ріжних великих фабрик оружя, які хотять оборонювати свій бизнес.

ФРАНЦУЗИ ПОБІДЖАЮТЬ.

ПАРИЖ. 4. мая. — З Марока (в північній Африці) повідомляють, що французькі війска побили мароканських повстанців у перших битвах.

Французький ґенерал Ліотей готує більшу виправу проти повстанців.

КАНДИДАТУРА МОНАРХІСТА.

ПАРИЖ. 4. мая. — При доповнюючому виборі до сенату кандидує провідник французьких роялістів (монархістів) Леон Доде, дотеперішній член палати послів.

Кажуть, що він має добрі вигляди на вибір.

ҐІНДЕНБУРҐ ГОТОВИТЬ СВОЄ МЕШКАННЄ.

БЕРЛІН. 4. мая. — Дня 12-ого с. м. має нововибраний президент Німеччини Ґінденбурґ замешкати в палаті при Вільгельмштрассе, де колись мешкав граф Ойленбурґ, а відтак перший президент Німеччини Еберт.

Еберт усунув був виставну обстанову кімнат, а заступив її дуже простою і скромною.

Тепер же Ґінденбурґ хоче усунути сю просту обстанову, а заступити її виставною, до якої хоче дати і свою з Ґановеру.

Ґінденбурґ заповідає, що він радо буде у себе гостити всяких достойників, теперішних і колишних.

ПЕНСІЯ ДЛЯ ЕБЕРТОВОЇ.

БЕРЛІН. 4. мая. — Ґрупи в німецькому парляменті приготовлюють проект закона, щоб вдова по президенті републики одержувала половину суми, яка призначена для вислуженого президента.

На сій основі двова по президенті Еберті діставати-ме місячно 1.144 золотих марок, або двічі стільки, що вона одержує тепер.

ЗМОВА ПРОТИ БОЛГАРІЇ.

РИМ. 4. мая. — Тутешня преса пише, що Сербія і Греція використовують теперішне прикре становище Болгарії і нібито умовляються проти комуністів, а надії вони умовляються проти Болгарії і готові використати болгарську крізу, щоб захопити ще дещо її земель для себе.

РУБЛІ.

СОФІЯ, столиця Болгарії. 4. мая. — Один з тутешніх комуністів Марко Фрідман зізнав перед воєнним судом, що він дістав з Москви на „комуністичний переворот" $80,000.

ОГОЛОШЕНО БРАТА КОРОЛЯ БОЖЕВІЛЬНИМ.

БІЛГОРОД, столиця Сербії, 4. мая. — Сьогодня оголошено тут урядово, що старший брат короля Александра, князь Юрій божевільний, та що його поміщено в заведенню для божевільних під строгою сторожею.

У нього найдено документи про його зносини з републиканцями. Також забрано йому його спомини.

КАТОЛИКИ В ЕГИПТІ.

КАЇРО, Египет, Африка, 4. мая. — Тут отворено нині перший католицький конґрес в Египті. В конґресі бере участь 12,000 осіб.

Голова конґресу Закі бей вислав з нагоди сього зібрання желання многих літ королеви Египту Фуадови.

БОЛГАРСЬКІ ХЛІБОРОБИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

СОФІЯ, столиця Болгарії, 30. квітня. — Орган болгарської хліборобської партії Земледельско Знаме оголошує заяву, в якій кaже, що хліборобська партія не має нічого спільного з комуністичними заговорами і терором, та осуджує всяке нищення комуністів, які, як каже, роблять [illegible]

Вони -- лицем, а воно -- дулом.

„Лицем до села!" — криком кричать большевики по цілій Україні. Як відповідає село на той крик, про се хай розкажуть деякі телеграми харківського „Комуніста" за останні дні.

МИКОЛАЇВ, 16. III. — Арештовано бандита Михайла Горожана, який був сформував кілька контрреволюційних банд, що оперували в районі Нового Богу. Одним з діл Горожана є **спалення двох комуністів**, братів Таранушенків („Ком." ч. 61).

ЗИНОВЄВСК, 25. III. — Арештовано бандитів Коваленка й Красюка, **які розстріляли кількох відповідальних совітських робітників і комуністів** („Ком." ч. 68).

КИЇВ, 25. III. — У двох верствах од Білої Церкви невідомі **забили члена сільради** села Застучного — тов. Страха.

У селі Богданівці, Димерського району, пострілом у вікно **забито члена сільради** й голову сількомісії, незаможника Бобка („Ком." ч. 68).

Із Черкащини повідомляють про цілу низку замахів куркульні на комсомольців. У селі Листопадові куркулі підстерегли секретаря ячейки ЛКСМУ, коли він ішов на нараду. У нього **пущено кілька стрілів**. Раненого комсомольця відвезено до лікарні.

У селі Носочеві **секретар ячейки ховається** в підпіллі, боячись погроз куркулів. Куркулі підкидають записки піонерам, **загрожуючи вбити їх**, коли вони не вийдуть з отряду.

У селі Лозіївці **побито секретаря комячейки**.

По деяких місцях куркульня своїм **терором та погромами** примушує молодіж виходити з ЛКСМУ („Ком." ч. 68).

У селі Залевки, Черкаської округи, **забито голову комнезаму Киленка** („Ком." ч. 75).

Тільки в трох числах „Комуніста" — стільки звісток про акти проти-большевицького терору з боку селянства. А скільки таких звісток замовчується!

„Вони" до села лицем, а село до них дулом.

Р.

МЕРТВА БУКВА.

Перемиський Укр. Голос пише:

Чотири роки минуло в цім місяці від ухвали польської конституції, а в місяці вересні мине також чотири роки від ухвали „воєвудської автономії" для Сх. Галичини та українського університету. Ці дві події є для нас важні з огляду на те, що на підставі польської констинуції, а ще більше закона про автономію й університет прилучила Рада Амбасадорів перед двома роками Сх. Галичину до Польщі, мовляв, Польща заручила своїми законами і міжнародними договорами національні права для українського населення під Польщею. З нагоди четвертої річниці польської конституції забрали голос польскі газети, при чім вшехпольки домагаються в своїх органах зміни цеї конституції, бо вона занадто „поступова" супроти національних меншостей. Вони бажали, щоб з тих конституційних прав навіть на папері нічого не осталося. Та це домагання на вшехпольський лад булоб тоді принайменше оправдане з вшехпольскої "racji stanu", колиб польска конституція була дійсно введена в життє. Але цего нема. Отже вшехполяки дармо побиваються за паперову зміну. Річеві уваги про польську конституцію зробив посол варшавського сойму др. Зоммерштайн, який з нагоди четвертої річниці написав у львівській „Хвилі" ч. 2157 з 18 III. ц. р. довшу статтю п. н. „Кеди конституція зачне обовязувати?" Завдавши насамперед питання, чи польська конституція обовязує, чи її приписи застосовані в ріжних областях публичного життя, чи може вона остала до тепер одиноко клаптиком записаного паперу без обовязуючої сили, пише так: „Конституція ухвалена серед партійної боротьби, а навіть під впливом милих чи немилих осіб, має визначний характер тої боротьби а заразом компромісів (угоди) і закулісових торгів, які попередили її ухвалу, і як з одної сторони містить в собі ряд поступових постанов, так з другої численні клявзулі (застереження) і недомовлення, а зокрема відсилание до инших законів, робить той поступ радше паперовим, а припис конституції мертвою буквою. Тепер в четвірокову річницю конституції треба зокрема вказати, що широкі горожанські свободи, для яких рами зачеркнено в конституції, не ввійшли в життє, тому, що конституція говорить, що їх здійснити мають відповідні закони, яких дотепер не видно." Дальше переходить пос. др. Зоммерштайн до всіх важніщих постанов конституції, зазначуючи, що ні до одної постанови не видано виконного закона, хоч конституція наказувала це зробити найдальше до року. Автор кінчить словами французького політика Барера: „В Польщі думають, що при помочи законів можна ухилити право."

Так отже, як каже пос. др. Зоммерштайн, приписи польської конституції остали мертвою буквою. Це саме сталось і з законом про автономію й український університет, який малось виконати до 26 вересня 1924 р. — словом зі всім тим, на підставі чого Польща виєднала собі від Ради Амбасадорів відоме рішення з 14. марта 1923 р. про прилучення Сх. Галичини до Польщі. Вправді польскі соціялісти, як було „горяче" на міжнародній арені, для гарних очей заграниці висували пару разів свої „поступові" внески, але відтак притихли, а коли розходиться о „східні креси", йдуть рука в руку з вшехполяками. Але час і цю справу розвяже.

Д-р Масарик про свою заграничну пропаганду підчас світової війни.

I.

Прийшла була пора перенести осередок нашої пропаганди до головних міст антанти. Я ще будучи в Празі заступав думку, що тільки з нас повинно щонайменше виїхати заграницю, щоби бодай Париж, Льондон та Петербург відповідними силами обсадити. Я ждав на др. Бенеша, так, щоби він осів в Парижи, а я осів в Льондоні.

Париж був в р. 1915. осередком воєнним, а Льондон більше політичним. Франції мусіло на тім залежати, щоби позискати і задержати симпатії Англії, а через це впливати і на Америку. Англія стояла знову близше до Італійців як Франція. Я рішився отже осісти в Льондоні, а звідтам навідуватись до Парижа, бо сполука з ним була легка і скора — навіть і підчас війни підводними суднами.

Др. Бенеш мав знову — коли було треба їхати до Льондону. Так і сталося, а Париж і Льондон становив активну політичну цілість, так як і антанта Франції з Англією мала і має своє велике значене так для війни як і для мира. Льондон був для нас важним також еще і через свою вигідну сполуку з Америкою, що було для нас з кождим днем більше важним. В Америці іменно розвинулася осібна, дуже важна віднога нашої пропаганди. Ми мусіли через нещасливу пригоду змінити спосіб і напрям нашої тайної сполуки з Прагою і я рішився висилати тепер післанців з Америки і Голяндії, а для комунікації з обома краями був власне Льондон кориснійший. Я виїхав отже 5. вересня 1915 р. з Женеви (в Швайцарії) до Парижа, а др. Бенеш приїхав рівнож туди дня 17. вересня.

Наша політична позиція в Парижи і в Льондоні була все ще дуже прикра; з наших політиків нікого ще крім мене не було заграницею.

Югославяне мали вже заграницею значну частину своїх послів, котрих імена з Загребського процесу та з виступів проти Австрії появились були в часописах.

До того Сербія через свою геройську оборону творила саме вже живу програму для всіх Югославян та для Зах. Европи. Програма та була кровава, а злочини, яких допускались в Сербії Австріяки та Мадяри — служили знаменито для югославянської пропаганди.

Поляки також вели скуточну пропаганду, поминувши вже те, що їх заграничка еміграція була вже здавна знаною а їх програма була вже загально принята.*)

Про нас Чехів — знали Французи мало; менше-більше лише те, що ми докищо при помочи наших слабих засобів зуміли їм сказати. А такі події, як заява льояльности з боку пражського бурмістра Гроша — нас в Парижи прямо компромітували.

Віденський парлямент не відбував засідань і тому не було чути звідтам чеського голосу. Але і це є правдою, що так для нас заграницею, як і для відносин в краю — це цілком не було нещастем, що віденський парлямент і зпочатку і довший час пізнійше (до кінця мая 1917 р.) не радив.

Австрійські, мадярські та державно - німецькі часописи замовчували консеквентно наше відступлення від Австрії. В паризькій часописи „TEMPS" уже навіть була появилася одна неприхильна для нас нотатка. Не було тому нічого дивного, що наші приятелі, як Француз проф. Дені, і Англієць (Seton Watson) почали бути о нас неспокійні. Так один як і другий безперестанно кликали мене до Парижа та до Льондону. Тому — як лиш щасливо прибув др. Бенеш — я поспішив до Парижа та до Льондону. Ми організували пропагандистичну роботу в Швайцарії а по части і в Парижи. В тім місті вже від 1. мая почала виходити часопись редагована проф. Дені. Др. Сихрава (Чех) почав був видавати свою чеську часопись пізнійше (від 22. серпня). Основане цеї часописи робило нам більше трудностей, як основане французької. Не було чеських співробітників, а з нас мав кождий всякі инші роботи. З кождим днем почали були щораз більшу ролю грати гроші, а фонд, який я розпоряджував був все еще не досить сильний.

Обставина, що в Празі не найшли відповідної бічної дороги, щоби нам гроші присилати — переконувала мене, що там все ще не думано про таку політичну пропаганду, яка була потрібна. Своєю дорогою, що не було у нас ще досвіду на цім полі.

Але ми — не тратили охоти до праці і надії на побіду.

Власне — нас було мало, але власне тому мусіли ми працювати з тим більшим розмислом і тим витревалійше.

Я мусів зачинати заграничну акцію і пропаганду від азбуки, так як у нас не було звязків з заграничним політичним світом. З другого боку мало це ту користь, що ми мусіли зачинати і далі провадити нашу працю з розвагою і систематично.

А тому, що війна тревала довго то наша пропаганда була успішна. Очевидна річ, що кождий з нас навязував зносини зі своїми знакомими і приятелями. Пок. Штефанік мав уже значний круг знакомих між людьми впливовими і з політичного світа. Також др. Бенеш і др. Сихрава а пізнійше Осуски (Словак з Америки) утворили собі свої кружки. Я мав знакомих у всіх союзних краях еще з часів перед війною а за їх посередництвом я чимраз більше поширював круг моїх впливів. Наша пропаганда була демократична: ми позискували для нашої справи не лише політиків і урядові особистости, але передовсім пресу, а через неї широкі верстви народа. І то нам вийшло власне на користь в таких демократичних краях, як Франція, Англія та Америка, в котрих парлямент та публична думка мали далеко більше впливу, як в Австрії, Німеччині та в Росії. Але в Росії і по вибуху революції поступали ми собі в цей самий спосіб.

Очевидна річ, що я старався всюди негайно навязати зносини з правительствами, а зосібна з міністерством справ заграничних.

Крім того було для нас важним навязувати всюди зносини з послами від союзних держав. Але і що до того треба було уважати на добір людий і на систему. При кождій нагоді робив я знакомости з найважнійшими урядовцями міністерій, котрі визначалися своїм впливом і знанням стану річий. Дуже часто були нам помічними люди, що хотя стояли на боці то мали дружні звязи з рішаю[чими] [illegible] банкири, священики і др.

Психольогія пропаганди дає ось яку важну науку:

Не треба думати, що люди дадуть позискати себе для якоїсь політичної програми, коли лише її і передовсім її енергічно і одушевлено проголосимо та поодинокі її пункти піднесемо. Ні — тут іде о це, щоби людий чим би то і не було для даної справи таки безпосередньо заінтересувати. Треба говорити про мистецтво, про письменство і т. инше, взагалі про це, чим дотична людина цікавиться — а тоді її позискаємо для себе. При помочи лише політичної агітації можна дуже легко людий думаючих відпудити або взагалі не дається їх на ваше навернути. Часто вистарчає для вашої справи одно речене висказане при відповідній нагоді. Взагалі треба зосібна в приватних розговорах вистерігатися балакучости. Своїм робом — того рода пропаганда вимагає образования, політичної і товариської орентації, такту і знання людий. Падеревскі і Сенкевич вели від самого вибуху війни дуже успішну пропаганду на річ Польщі; так мистець-музика як і письменник позискували для своеї справи найширші круги. Сенкевич був вже через свою повість „Quo vadis" загально звісним, і тому було йому легко позискувати для справи Польщі людий, що і так вже були йому прихильні. Подібне значіннe мав Местрович для Югославян. Ми мали людий цего рода лише в дуже обмеженім числі: в Парижи проживав маляр Купка (що вступив потім до нашого легіону), в Римі був тоді ще початкуючий маляр Бразда, а і чеська співачка Дестінова якийсь час нам помагала.

(Кінець буде).

*) Галицькі Українці не мали поза осередними державами ніякої пропаганди. Коли в зимі з 1915 на 1916. я вніс був на засіданню Заг. Укр. Ради у Відни, щоби вислати до Швайцарії Комісію зложену з наших послів та журналістів, котра би там вела політику цілком незавнсимо від Австрії — то пок. Василько пристрастно виступив проти мене, і моє внесение навіть не було предметом дискусії. Я [illegible]

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НАШІ КООПЕРАТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

УКРАЇНСЬКА ОЩАДНО-ПОЗИЧКОВА КАСА В ПРАЗІ.

24. січня с. р. відбулись чергові загальні збори Ощадно-Позичкової Каси Української Селянської Спілки. З загального числа 350 членів Каси на збори зявилось 93 члени, що свідчить про зацікавлення членства справами своєї організації.

В представленому загальним зборам писаному докладі каси Правління докладно освітлило діяльність установи за перший операційний рік та підсумувало результати своєї праці.

З докладу видко, що каса розпочала свою діяльність з квітня 1924 року, себ то перший її операційний рік нараховує лише 9 місяців (квітень-грудень).

За цей час каса обєднала 350 членів з ріжних місць ЧСР. а то 330 фізичних осіб і 20 юридичних. З них студентів високих шкіл 167; робітників і селян 51; трудової інтелігенції 47; учнів середніх та фахових шкіл 33; професорів та лекторів 32; юридичних осіб 20.

Оборотовий капітал каси з 4.000 кч., з якими вона розпочала свої операції доведений до 40.000 кч., а саме:

	Кч.
Паевих внесків членів	7.342
Позичок в основний кап.	11.200
Дарів	5.000
Вкладів	12.104—11
Резервового капіталу	836—65
Инших сум	1.505—73
Чистого зиску за 1924 рік	1.694—36
Разом Кч.:	39.682—85

Загальний оборот каси виносив 652.293 Кч. 97 гал.

Головними операціями каси були: позичкові операції, як активні і вкладкові, як пасивні.

За 9 місяців каса видала 274 позички на суму 83.830 Кч. Позички видаються лише членам каси, з 9% річних, на час до 4 місяців. Обовязки що до повернення позичок члени виконують досить акуратно. За весь час було лише два випадки примусового стягнення [illegible]

За цей же час до каси було внесено 19.934 Кч. 50 гал. дрібних ощаджень, а вибрано лише 8.808 Кч. Ощадження ці складаються з дрібних внесків членів каси та сторонніх осіб. Опроцентовуються вони від 4% до 6% в залежности від часу, на який вклад внесено.

Загальні збори звіт з діяльности каси за 1924 рік затвердили, а чистий зиск за 1924 рік в сумі 1694 Кч. 36 гал. розподілили в слідуючий спосіб:

	Кч.
1. В резервовий капітал	500
2. В фонд на покриття безнадійних позичок	200
3. На будівлю памятника померлим Укр. в Празі	100
4. На Рідну Школу	240—76
5. На організацію артілів по оренді городів	200
6. В фонд допомоги членам каси	100
7. На організацію залогових операцій а в звязку з ними виставн українських ручних жіночих праць	200
8. Віднесено на прибутки 1925 року	153—60
Разом Кч.	1.694—36

Крім того загальні збори рахуючись з тим, що каса зараз дійсно обслуговує ширші кола українського загалу в ЧСР. і в своїй праці потрібує ширшої можности розвитку, ухвалили перетворити її в ощадно-позичкове т-во (обчанська заложня) на підставі кооперативного закону в ЧСР. з року 1873. Цю ухвалу внесено в порозумінні з Головним Комітетом Української Селянської Спілки, яка являється її фундатором.

Таким чином каса не тільки фактично але й юридично протягом ближчих двох місяців буде окремою українською організацією — единою українською фінансово - кооперативною установою в ЧСР.

В свойому пляні праці на 1925 рік загальні збори ухвалили заініціювати організацію виробу та збуту ручних жіночих праць в українському стилі та співпрацю з (споживчо-виробничим кооперативним товариством „Українська Самопоміч" в Празі в справі організації артілів по оренді городів для плекання та переробки городини.

Ґрунт для розвитку цієї організації є, про що свідчить її зріст в дальшому та зацікавлення нею все ширших й ширших кол громадянства.

На 1-ого лютого біжучого року число членів збільшилось до 370, а матеріяльний стан каси виглядае так:

Актив:	Кч.
1. Готівка в касі	16.087—97
2. %% папери	540
3. Паї в ріжних установах	1.000
4. Позички видані	42.182—56
5. Видатки по управлін. і операц.	1.363—80
Баланс	61.174—33

Пасів:	Кч.
1. Основн. кап. дарований	6.000
2. „ „ позичений	13.200
3. „ паевий	8.162
4. Резервовий капітал	1.000
5. Спеціяльні капітали	948
6. Вклади на книжки	14.237—71
7. „ „ біжучих рахунках	14.860—52
8. Перехідні суми	844—02
9. Прибутки	1.922—08

Район діяльности каси ЧСР. Умови вступу в число членів каси такі: Необхідно внести вписове в розмірі 6 кч. та два паї по 30 кч. кожний. Отже разом 66 кч. Для осіб яким не під силу внесення всеї суми пая (60 кч.) допускається розсрочка по 5 кч. щомісяця. Ближчі інформації подає Правління каси. Адреса: Споживчі та заложні спілки Україн. Селян. Спілки. Прага VII. Рудольфова тр. 4. Телеф. 87—66/11.

Споживчо-Виробниче Кооперативне Т-во „Українська Самопоміч" в Празі.

З ініціятиви Української Ощадно-Позичкової каси в Празі та при участи всіх українських організацій як громадських, так і студентських ще у вересні місяці було вирішено заснувати українське споживчо-виробниче кооперативне товариство. Підготовчу працю було переведено спеціяльно обраним комітетом, який на 26 листопаду м. р. скликав установчі збори. Ці збори приняли статут т-ва, якому дали назву „Українська Самопоміч", обрали органи Правління та Надзірну Раду і доручили Правлінню зарегіструвати т-во на підставі кооперативного закону з 9. IV. 1873 в Пражському торговельному суді.

У склад правління увійшли: т. Хв. Сумневич — голова, та члени — Я. Грабів, В. Меринда, П. Палійчук і Д. Олександрович.

У склад надзірної Ради увійшли: т. С. Ріпецький — Голова. т. І. Паливода — Заступник голови та члени — М. Павлічук, І. Загорецький, М. Тимченко, М Курах.

Протягом грудня-січня всі формальности було виконано і 13. січня б. р. фірма згаданого т-ва відповідною ухвалою Пражського Торговельного суду записана під ч. 19067 до реєстру.

Таким чином „Українська Самопоміч" являється легальною кооперативною установою, яка й приступае до діяльности. Зараз т-во підшукує помешкання під крамницю в Празі та організує виріб українських жіночих ручних праць.

В околицях Братислави підшукується город, на якому мае працювати спеціяльна артіль членів т-ва.

Крім того т-во перебірає всі підприємства студентського кооперативу „Самопоміч", яке ліквідується й зливається з т-вом „Українська Самопоміч" також і їдальня Центрального Союзу Українського Студентства (Цесус-а) мае бути приєднана до т-ва яко окреме підприємство.

Число членів т-ва „Українська Самопоміч" досягає 150. Район діяльности ЧСР., де „Українська Самопоміч" може відкривати свої філії й підприємства.

Вписове 5 кч. а пай 100 кч., який можна сплачувати ратами по 10 кч. що місяця.

Адреса: Спотребне й виробні дружство „Українська Свепомоц", Прага VII. Рудольфова тр. 4. Телеф. 87-66. Л.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯКІВ В АМЕРИЦІ.

Минає шестий рік від зліквидовання Української Галицької Армії. Борці за українську державність усі без виїмку мусіли перейти крізь Голгофту таборів, тюрем, судів... Тисячі лягли в боротьбі, тисячі згинули в таборах, тисячі вернули до родини з чахоткою, невилічимими ранами, каліками без світла очий, без рук і ніг...

Удержавлені нації занялися як слід своїми борцями. У нас вони остали на поталу судьби. Від перших днів долею соток безрідних і опущених жертв війни занялося Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами у Львові (вул. Руська ч. 3/II). Для інвалідів української народности австрійської армії, яким належиться державне забезпеченне, істнує при УКТОНІ правна порада й інтервенція у компетентних чинників. Зникаюча скількість (бо тільки 40) інвалідів Української Галицької Армії, вибраних щасливців, які можуть учитися і працювати, приміщена в Домі українських інвалідів у Львові (вул. св. Софії ч. 25). Тяжко пошкодовані й обложно хорі, яким приміщенне в Домі інвл. не може принести користи та які потребують плекання, лишилися при родинах і одержують скупі сталі місячні підмоги на прожитте та одінне. Лекші інваліди остають на ласці родини й мусять вдоволятися періодичними матеріяльними підмогами нашого Товариства в одежі, біллю, обуви, грошах.

Цього року, коли голод грозить краеви, коли село не може добути гроша на власні конечні потреби, податки, зголошується поважна скількість інвалідів перший раз по шести літах. Наше товариство у прикрій ситуації. Фондів не маємо жадних і ледви можемо удержати Дім укр. інвалідів враз із робітнями і лікарнею і вивязатися із обовязку супроти тих інвалідів, котрим сталі підмоги вже давніще ухвалено. Відмовно полагоджені подання інвалідів викликують нарікання, невдоволення на нас і цілу суспільність.

Потребуємо грошевих засобів на удержанне Дому інв., на протези і направи, на лічення хорих, підмоги інвалідам на провінції, піднесенне інтелектуальної уровені та освідомлення інвалідів У. Г. А.

Ранній передновок викликав важку кризу у краю, яка особливо дається у знаки нашим інвалідам та Товариству. Клич розпуки доходять до нас із усіх сторін краю. Десятки подань із просьбами, жаданнями оправданими й неоправданими наріканнями. Конечність змушує нас звернутися до всеї української суспільности за поміччю, а головно до високопатріотичної та жертволюбивої нашої еміграції в Америці.

Благаємо о негайну поміч і жертви на інвалідів Укр. Гал. Армії. Вони сповнили свій обовязок. Тепер пора на український загал.

Нехай він не забуває про свою повинність!

ЗА УКР. КРАЄВЕ ТОВ. ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ У ЛЬВОВІ:

Мар. Білецька, в. р.; проф. о. В. Садовський, в. р.; О. Навроцький, в. р.; П. Постолюк, в. р.

ВИКАЗ ЖЕРТВ НА УКР. ІНВАЛІДІВ ЗА 1924 Р.

1. Братство св. Володимира, Ню Йорк	$ 45.00
2. Українська Громада (о. Добротвір), Гамтрамк	25.00
3. Округ Збаражчан, Нюарк	5.00
4. ОБЄДНАННЄ, Філядельфія	964.75
5. Українська Жіноча Громада, Ню Йорк	500.00
6. Товариство „Зоря", В. Форт Віліям, Онт., Канада	54.00
7. Запорожська Січ, Вашінгтон	75.00
8. XI. Сотня ім. П. К. Сагайдачного, Січ. Організ., Честер, Па.	75.00
9. Товариство „Народна Поміч" (В. Шабатура), Пітсбург	20.00
10. Січова Організація, 13-та Сотня, Централія, Па.	20.00
11. Товариство Січ, I. Округ, 7-ма Сотня, Жіночий відділ	48.00
12. Український Запомоговий Комітет (Ігн. Кушнір), Вунсакет	35.00
13. Центр. Запомоговий Комітет (Мих. Рудий), Рочестер	50.00
14. Укр. Червоний Хрест в Канаді, Вінніпег	165.00
15. IV. Округ Січової Організації (Семен Лебедь)	50.00
16. Відділ Оборони України ч. 6 (А. Бучацький), Філядельфія	25.00
17. Товариство Січ ім. П. Дорошенка, від. 5 (В. Саган), Шікаго	50.00
18. I. Січова Сотня (Ів. Слободян), Філядельфія	10.00
19. Українська Січ, Пасайк	20.00
20. Злучен. Комітет Помочи Україні (о. В. Кузів), Нюарк	45.00
21. Січова Організація, Централія, Па.	10.00
22. Відділ Оборони України, Провіденс	30.00
23. Відділ Оборони України (М. Трояновський), Ланкестер	20.00
24. Жіноча Сотня ч. 3. Січової Організації, Дітройт, Міш.	10.00
25. Комітет Обєднання, Гамтрамк, Міш.	50.00
26. Український Народний Союз (Ігн. Климишин), Палмертон	10.00
27. Січ ім. Байди-Вишневецького, Отава, Онт. Канада	9.80
28. Січ ім. Богдана Хмельницького (М. Швець), Пасайк	10.00
29. Ліквід. відд. Народн. Комітету (о. Йос. Пелехович), Бостон	35.00
30. Комітет помочи Україні (А. Харук), Вунсакет	45.00
31. II. Відд. Оборони України (Мих. Сорока), Бофало	30.00
32. Січова Організація Українців у Канаді, Отава, Онт.	6.90
33. Комітет Обєднання, Нюарк	1.50
34. Товариство ім. Богдана Хмельницького, Нюарк	40.00
35. Товариство ім. Маркіяна Шашкевича, Кукс Крік	5.00
36. Січова Організація (Т. Липка), Франкфорд	25.00
37. Братство св. Стефана (Гл. Шпикула), Шікаго	100.00
38. Братство св. Миколая, Вінніпег	100.00
39. Братство св. Миколая, Асторія	15.00
40. Братство св. Андрія, Ню Йорк	25.00
41. Товариство св. Петра і Павла	15.00
42. о. Д. Добротвір, Дітройт, Міш.	20.00
43. о. Сембратович, зб. від дітий в Дітройт	32.50
44. о. Ол. Пристай, Карнегі, Па.	25.00
45. Церква Кирила і Методія, Олифант, Па.	75.00
46. о. Андр. Сарматюк, зб. в Торонто, Онт.	16.00
47. Жіноче Товариство Труд, Ню Йорк	40.00
48. Філія Просвіти, Форт Віліям, Онт. Канада	60.00
49. Укр. Тов. ім. Т. Шевченка (П. Поцілуйко), Палмертон	20.00
50. Ліга Укр. Горожан (М. Заверуха), Бруклин	10.00
51. М. Проняк, Нантікок, Па.	34.00
52. М. Сукар, Монтреаль	1.65
53. Діти Рідної Школи, Вінніпег	3.00
54. Б. і Н. Михайлишин, Вінніпег	1.00
55. Іван Кравчук, Бруклин	10.00
56. Тарас Волохатюк, Мерітт, Кан.	1.00
57. Григорій Коцюль, Нефс, Огайо	10.00
58. К. Падяк, Шікаго	10.00
59. Андр. Савка, зб. Віллімантік, Конн.	15.00
60. Григорій Болюх, Провіденс	30.00
61. Антін Романів, збірка, Пасайк	21.50
62. Данило Стецик, Нантікок	36.00
63. Михайло Камінський, через Bosak State Bank	10.00
64. Григор Тодорук, Гілкрест	5.00
[illegible]	
65. Через Amer. Ukr. Exg. (одержано дня 12. січня)	60.00
66. Через Bank Handl., Warszawa (одержано 4. марта)	15.00
67. Через Ang. Austr. Bk, Limited (одержано 22. квітня)	30.00
Разом 93 посилки від 67 сторін	$3,466.61

ЗА УКР. КРАЄВЕ ТОВ. ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ У ЛЬВОВІ:

О. Навроцький, місто голова. Петро Постолюк, секретар

ЗАМКНЕННЄ РАХУНКІВ УКРАЇНСЬКОГО КРАЄВОГО ТОВАРИСТВА ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ У ЛЬВОВІ ЗА 1924 РІК:

Рахунок обороту.

		винен:	має:
1. Рахунок каси	зол.	41.496.85	41.462.85
2. „ жертв	„	8.768.47	25.702.25
3. „ членських вкладок	„		356.86
4. „ Дому укр. інвалідів	„	15.291.10	217.83
5. „ шевської робітні	„	8.998.23	12.647.97
6. „ кравецької робітні	„	4.991.38	5.648.04
7. „ робітні протез	„	2.468.40	239.17
8. „ движимостий	„	275.01	148.37
9. „ адміністрації	„	3.755.95	20.56
10. „ лічення	„	2.376.31	
11. „ довжників і вірителів	„	3.759.55	2.471.61
12. „ Комітету пань	„	2.369.63	3.894.28
13. „ Вальоризації	„		1.393.77
14. „ Відсотків	„		347.38

Рахунок страт і зисків.

		страти:	зиски
Надвишка з 1923 року	зол.		274.33
Рк жертв	„		16.933.78
„ членських вкладок	„		365.86
„ Дому укр. інвалідів	„	13.671.43	
„ Шевської робітні	„		3.648.26
„ Кравецької робітні	„		1.775.66
„ Робітні протез	„	2.229.23	
„ Адміністрації	„	3.735.39	
„ Лічення	„	2.376.31	
„ Комітету пань	„		1.524.65
„ Вальоризації позички	„		1.393.77
„ Відсотків	„		347.32
„ Надвишка актив	„	4.242.27	
	зол.	26.254.63	26.254.63

Рахунок біляксу:

		активи:	пасиви:
Рк каси	зол.	34.26	
„ Дому укр. інвалідів (запас харчів)	„	1.524.32	
„ Шевської робітні (запас матеріялів)	„	111.99	
„ Кравецької робітні (запас матеріялів)	„	1.119.00	
„ Движимости (запас з 1923 і 1924 р.)	„	138.89	
Рк довжників і вірителів	„	310.48	
„ льокації, акції за $670	„	3.39	
Надвишка активів	„		4.242.27
	зол.	4.242.27	4.242.27

За згідність відпису з оригіналом:

УКР. КРАЄВЕ ТОВ. ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ У ЛЬВОВІ:

М. Білецька, голова; М. Гнатюк, скарбник; П. Постолюк, секретар.

Пояснення до замкнення рахунків.

До 2. Рк жертв: Вплинуло жертв на суму 25.702.25 зол. — Виплачено підмог інвалідам на провінції як сталі місячні або періодичні підмоги в готівці і матеріялах на 8.768.47.

До 4. Рк Дому інвалідів: зол. 15.291.10 на прохарчуванне приміщених 40 інвалідів, умундурованне, обув, білля, трамв. карти, заслуженнну. — Зол 217.83 звороти.

До 7. Робітня протез не дає приходу. Інваліди одержують протези безплатно на кошт Т-ва. Видано в році 18 нових протез, направлено 23. Ціна протези 110—160 зол., репарація 25—60 зол.

До 9. Рк адміністрації творять: податки від дому, робітень, освітлення, опал, чинші за льокаль канцелярії, оплата урядника і прислуги, канцелярійні видатки і порторія.

До 10. Оплата за приміщенне оперованих інвалідів у шпиталях, належитости за рентген. просвітлювання, опатрунков. матеріял, ліки, лікарські гонорарі лікарям не Українцям.

До 13. Звальоризована вірительність із попередн. білянсу у марковій валюті.

ІВАН ФРАНКО.

НОВІТНІ ГАЙДАМАКИ

Чи чули ви, люде добрі ,що то за признаки,
Що приходять в наші села якісь гайдамаки?
Та не тії гайдамаки, що по лісі ходять,
Але тії гайдамаки, що правду говорять.
Тай не тії гайдамаки, що бють і рубають,
Але тії гайдамаки, що за бідних дбають.

Ой вдарили гайдамаки в голосії дзвони:
„Збирайтеся, бідні люди, всі до оборони!
Бо то на нас наступають великі навали,
Ой бож то ми нашим панам на заваді стали.
Іде на нас тая сила, що все нас місила,
Від Богдана до Івана різала й дусила".

„Хотіла нас тая сила взяти в свої руки,
І сякої і такої добирала штуки.
Зразу мовить: „Дай, Русіне, остатню рубатку,
За те тобі на головку дам конфедератку".
Русин того не приняся, вона як не крикне;
„Хоч загину, не спочину, аж Русь з світа зникне".

„А щоби нам швидше було три чверти до смерти,
То хоче нам тіло й душу на порох розтерти.
„Заберу вам вашу землю і ліси і ріки,
Будете ви в своїм краю жебрати на віки.
Та ще того мені мало! Де будуть зарібки,
Дам Мазурам, дам Хорватам, а вам ані дрібки.

„Та ще й того мені мало! Мусять ваші діти,
Ваші внуки без просвіти в темноті сидіти.
Та ще й того мені мало! Втопчу вас в калюжу,
На весь світ вас як „дзіч" руську обплюю й сплюгаю.
Та ще й того мені мало! Я ще й вашу душу
Зломлю, спідлю, опоганю, до покори змушу.

„Заберу вам вашу гідність і почуття чести.
І будете з рабським сміхом мої сліди мести,
Наставлю вам депутатів з хрунівської ласки,
Відберу вам усі права, лишу обовязки.
Отак своє панування утверджу як камінь,
Та від моржа аж до моржа на вік віков амінь".

Ударили гайдамаки в голосиї дзвони:
„Чи чуєте, люди добрі, тії відгомони?
А як може хто не чує, тверду шкіру має,
Бо не словом, але ділом ворог нам діймає,
А хто чує, най працює, рук не покидавши,
Бо що нині занедбаєм, пропало на завше".

„І ніхто най не говорить: „Своїм Богом піду",
Як вояки на команду ставайте до гліду!
Бо слабого, ще й самого, заклює й ворона;
Лиш громада, товариство його оборона.
І ніхто най не говорить: „Обійдесь без мене",
Як у брата горить хата, й на твою пожене.

„І ніхто най не говорить: „Що мені наука!"
Бо наука — мудра штука, міцнійша від бука.
Вона тобі в пітьмі світить і гріє у студінь,
Вона тобі в смутку втіха і празник у будень,
Вона сила і багацтво і бита дорога,
В ній покривджених опора, слабих перемога.

„І ніхто най не говорить: „Я собі багатий".
Ануж колись прийде в бідних ще й хліба благати.
Ніхто не мов: „Не боюся! Що там по трівозі!"
Бо й небоя вовки зїдять на битій дорозі.

Тримайтеся, люди добрі, одної присяги!
Най відважний боязливим додає відваги!
Най розумний нерозумних на розум наводить!
Най багатий немаючим поможе, не шкодить!

„Тільки зрадник, запроданець, підлиза, пяниця
Най не сміє на порозі вашому явиться!
Най не має в вас привіту, ні слова пошани,
Поки щиро не покаєсь, від зла не відстане.
А хто каяться не хоче і в злім дальше пацька,
То най того побиває погорда громадська".

От такі то гайдамаки скрізь по краю ходять;
От таке то вірне слово всім людям говорять.
А хто тее вірне слово добре в тямці має,
Той за себе й за всю рідну Україну дбає.
Бо те слово як пшениця, що ділами зійде,
А з тих діл нам і Вкраїні краща доля прийде.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ.

Арендар в клопоті, комедія з сільського життя в 4-ох актах (8 осіб)	25 ц.
Борці за мрії, драматичні ескізи сельськоог життя на 4. дії (12 осіб)	30 ц.
Кара совісти, народна драма в 5. діях (20 осіб)	35 ц.
Серед граду куль, або **Неустрашима героїна,** трагедія в 4-ох діях, в 5-ох відслонах зі співами (12 осіб)	40 ц.
Султанша, сценічна картина в одній дії (7 осіб)	10 ц.
Степовий гість, драма в 5-ох діях (21 осіб)	40 ц.
Піймав облизня або Перекопустили, жарт на одну дію (10 осіб)	20 ц.
Назар Стодоля, драма на 3 дії (5 осіб)	35 ц.
Підгіряни, мельодрама в 3-ох діях (9 осіб)	50 ц.

[illegible]

ПРОТОКОЛ

XVI. Головної Конвенції У. Н. Союза почавшоїся дня 6. квітня 1925 в Rochester, N. Y.

(13)

Пятий день засідань,

10. квітня.

Точно о годині 8. рано предс. п. О. Ревюк вітворив засіданне і зарядив читаннє списку делегатів і Гол. Урядників, зазначуючи притім кождого, хто хоче взяти фотографію, який формат і скількість примірників.

З черги слідувало читанне протоколу з попереднього засідання, котрий на внесок П. Лещишина поперте П. Горватом, принято як був читаний.

о. Володимир Сполітакевич повідомляє, що Виборча Комісія готова здати звіт з висліду голосовання на кандидатів на Гол. Уряд У. Н. Союза.

П. Гр. Пипюк, секр. Виборчої Комісії відчитує лісту кандидатів і число голосів, як слідує:

На предсідателя:

Дмитро Мурашко	137
Теодор Грицей	137
Михайло Угорчак	80
Дмитро Капітула	73
Семен Ядловський	13
Олександер Мерещак	6
Маційовський	1
Разом голосів	447

На містопредсідателя:

Михайло Угорчак	138
Теодор Грицей	126
Михайло Клим	63
Дмитро Капітула	43
Йосиф Вацлавський	19
Дмитро Мурашко	18
Бардак	15
Олександер Мерещак	12
Швець	3
Іван Пеленський	2
Іван Ваверчак	2
Петро Бартків	1
Гр. Пипюк	1
Конст. Кирчів	1
Іван Каштанюк	1
Лука Демчук	1
Разом	146

На містопредсідательку:

Марія Ольшаницька	267
Юлія Боволяк	82
Анна Солонинка	61
Марія Мельник	11
Марія Бурко	6
Зофія Гунька	2
Шевська ?	1
Анна Стадник	1
Разом	431

На касієра:

Василь Левчик	237
Іван Ваверчак	104
Іван Пеленський	92
Семен Ядловський	5
Олекса Шаршонь	5
Василь Онишків	2
Мельник	2
Омелян Рекрут	1
Гришко	1
Разом	449

На рекордового секретаря:

Іван Каштанюк	328
Василь Онишків	84
Олександер Мерещак	10
Василь Гасій	9
Іван Мартинець	9
Роман Слободян	6
Конст. Кирчів	1
Омелян Рекрут	1
Разом	448

На фінансового секретаря:

Роман Слободян	340
Олександер Мерещак	91
Василь Онишків	5
Іван Каштанюк	4
Василь Левчик	3
Степан Савіцький	2
Іван Пеленський	2
Іван Мартинець	1
Михайло Угорчак	1
Разом	449

На менаджера:

Семен Ядловський	408
Іван Добрянський	16
Іван Мартинець	12
Михайло Угорчак	2
Дмитро Капітула	2
Омелян Ревюк	2
Петро Маційовський	1
Григорій Пипюк	1
Іван Пеленський	1
Михайло Петрівський	1
Олекса Шаршонь	1
Разом	447

Контрольна Комісія:

Омелян Рекрут	129
Онуфрій Шараварко	115
Григорій Пипюк	98
Степан Баюс	87
Михайло Біян	81
Іван Добрянський	56
Григорій Дідоха	54
Степан Гвіздь	51
Василь Гасій	46
Андрій Цебак	37
Мафтей Ставчанський	35
Мих. Галькевич	31
Йосиф Сенчина	31
Олекса Питляр	30
о. Лев Левицький	29
Мих. Клим	28
Степан Милянович	26
Дмитро Братусь	25
Степан Матчак	21
Володимир Яськевич	20
Іван Ваверчак	20
Ілія Шпікула	19
Іван Чепа	15
Др. Мик. Клим	14
Олекса Мерещак	14
о. Вол. Сполітакевич	12
Василь Онишків	10
Мих. Угорчак	8
Іван Малицький	7
Михайло Петрівський	6
Теодор Грицей	6
Михайло Бунда	6
Петро Бартків	6
о. М. Струтинський	5
Омелян Ревюк	5
Іван Пеленський	4
Василь Гришко	4
Йосиф Крупка	4
Теодор Михальчук	3
Теодор Смик	3
Онуфрій Шеребак	2
Еміліян Саварин	2
Василь Онищук	1
Іван Наконечний	1

На радних:

Анна Стадник	133
Олена Придун	105
Анна Солонинка	86
Юлія Баволяк	77
Марія Мельник	18
Марія Ольшаницька	13
Зофія Гунько	10
Степан Матчак	127
о. В. Сполітакевич.	100
Др. Микола Клим	90
Мих. Петрівський	90
Дм. Братусь	70
Мик. Стрілець	69
Василь Репужинський	68
Мик. Шевчук	60
Тео. Михальчук	58
Ілія Шпікула	49
Павло Шпікула	49
Тео. Малик	49
Вас. Шуран	44
Іван Базар	44
Василь Борак	44
Ілько Процишин	43
Степан Заблоцький	43
Юрій Присташ	37
Олекса Плескун	36
Павло Стадник	35
Степан Кудрик	32
Василь Гришко	32
Василь Тарас	27
Мих. Бунда	26
Мик. Читвинський	22

На лісту кандидатів увійшли:

На предсідателя:

1. Микола Мурашко.
2. Теодор Грицей.
   Мих. Угорчак (зрікся).

На містопредсідателя:

1. Михайло Угорчак.
   Теодор Грицей (зрікся).
2. Мих. Клим.
3. Дмитро Капітула.

На містопредсідательку:

1. Марія Ольшаницька.
   Юлія Б[illegible]

2. Анна Солонинка.
3. Марія Мельник.

На рекордового секретаря:

1. Іван Каштанюк.
2. Василь Онишків.
   Олекс. Мерещак (зрікся).

На фінансового секретаря.

1. Роман Слободян.
2. Олександер Мерещак.
3. Ст. Савіцький.

На касієра:

1. Василь Левчик.
2. Іван Ваверчак.
   Іван Пеленський (зрікся).

На менаджера:

1. Семен Ядловський.
   Іван Добрянський (зрікся).
2. Іван Мартинець.

На контрольорів:

1. Омелян Рекрут.
2. Онуф. Шараварко.
3. Григорій Пипюк.
4. Степан Баюс.
5. Мих. Біян.
6. Ів. Добрянський.
7. Гр. Дідоха.
8. Ст. Гвіздь.
9. Вас. Гасій.

На радних:

1. Степан Матчак.
2. о. В. Сполітакевич.
3. Др. М. Клим.
4. М. Петрівський.
   М. Стрілець (зрікся).
5. Д. Братусь.
6. В. Репужинський.
7. М. Шевчук.
8. Т. Михальчук.
9. І. Шпікула.
10. П. Шпікула.
11. Т. Малик.
12. В. Шуран.
13. Ів. Базар.
14. Вас. Бурак.
15. Ілько Процишин.
16. Ст. Заблоцький.
17. Юрій Присташ.
18. Олекса Плескун.
19. Павло Стадник.
20. Ст. Кудрик.
21. В. Гришко.
22. В. Тарас.
23. М. Бунда.
24. Мик. Читвінський.
25. Анна Стадник.
26. Олена Придун.
27. Юлія Баволяк.
28. Марія Мельник.
    Марія Сльшаницька (зр.).
    Анна Солонинка (зріклася).

(Дальше буде).

КОНВЕНЦІЙНА

КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 16-ої КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗА

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНИ, МАЮ І ЧЕРВНИ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

НЕВІДОМИЙ ТВІР М. КОЦЮБИНСЬКОГО.

У київській „Україні" (кн. 3. і 4.) видруковано два невідомих твори Мих. Коцюбинського: оповідання „Андрій Соловейко" (кн. 3) та менше оповідання без назви. Перше з цих оповідань може зацікавити лише історика літератури; зате друге, хоч і написане майже рівночасно з першим (наприкінці 1885 р.), вже стоїть на досить високім літературнім рівені й заслуговує на увагу ширшого круга читачів. Передруковуємо це друге оповідання, змінивши лише „ярижний" правопис оригіналу на загальноукраїнський, пізніше додержуваний і самим Коцюбинським. — Редакція.

. Сонце було на заході. На дворі болото, вітер, хогод. У хату увійшла якась баба з палицею й торбиною на плечах. Нещасні черевики усі в рідкій грязі, вітром підшита свитина, літня китайчата хустка не дуже десь гріли, бо звійшовши у хату, тупцяла ногами, кректала — „Пани голубоньки!... Пустіть мене переночувати!... Так ем змерзла, так-ем змерзла, що й... А-а-а!"... — „Та в нас, бабо, ніде переночувати, пекарня холодна, а у двох покоях ми... в нас сімя велика..." — „Холодна, кажете, пекарня?" — „Холодна. Сядьте, бабо, під грубку та нагрійтеся, коли змерзли".

Баба поклала на скрині торбину, сіла під грубку й почала грітись, кректючи, окаючи й постогнуючи: А-а! так-ем змерзла, так-ем змерзла, що не можу й розігнутися. А живіт... так мене живіт болить, що ай!"

Страшна була баба. Низенька, збіжена (?), голова маленька. На лівій щоці якась темносиня пляма. Але здорова: від самого виска аж до бороди. Лице земляне. Губи чорні зморщені, ніби зібрані на шнурок. Уся її постать якось болісно вражала серце. Не чоловік це, здавалось, не звір, а щось таке є, чому й ймення знайти трудно. Хіба послідок людського роду.

— Колиб це, Господи, вирватись з Вінниці... Щоб хоч куток теплий мати, хліба кавалок... А то бомбайся з торбою по людях... Оце йду на вокзал. Обіцяли мене взяти в Сороку... чи то місто таке є чи то село... Та вже сьогодня не дійду. Змерзла-м дуже.

— Хто вас візьме в Сороку? — питає з другої кімнати мама.

Мовчить баба та своє провадить. Глуха видко.

— А-а!.. яка грубка гаряча... Ото, Господи... Їдні родяться у щасті, є що й їсти, є в що вдягнутися і горя не знають, а другі... отак марно гинуть... Ані хати, ані хліба кавалка, навіть сорочки гарної нема, а як помре[ш], то нема за що й поховатись...

— Та хто вас, бабо, візьме в Сороку? — голосніще каже мама.

Мовчить баба та гріється.— Бабо, пані кличуть! — Знялась баба, пішла до мами, сіла на ліжку.— Чого ви йдете на вокзал? — Та пані якась... до дітей... Та не знаю, чи буде з того що. А їсти так хочу... Пані, любочко, мати моя рідна... Дайте мені, голубко, борщику трошки. Дайте, серце, най нагріюсь... Хоч дві ложечки. Спасеніє душі будете мати. Так мене живіт болить, так болить, аж корчить... Дайте чим зогрітися...

— Дай їй, каже мама, що зосталося з обіду, та гарячого чаю шклянку.

— Холодне усе, піду нагрію, — сказала сестра та й пішла поратися у пекарню.

— Сядьте, бабо, під грубкою, нагрійтеся, а вам дадуть чаю, поїсти чого,—кричить мама. Сіла баба під грубкою, та так важко сопе, аж свистить, наче вітер в осени.

— Хіба у вас хати нема? — питає мама.

— Нема... Біда мені з того часу, як мого Стефанка зарізали...

— Хто зарізав?

— А Остапин Герасько...

— Коли зарізали, де?..

— А на дворі.. Уже 8 рік. Мій Стефанко служив у шевця... А Герасько його і зарізав... Ото зарізали його в неділю, а перед [illegible] тайно. Дали мені знати аж у понеділок раненько... Я перу шмаття, коли приходить моя сестра, Устя... — „А що ви, Франю, уже встали? — „Еге". — „Перете шмаття?" — „А то ж". — „Ходім до Стефанка на похорони"... — "До якого Стефанка?" — „Та до нашого"... — „Або ж що?" — „Хіба ви не знаєте, що його вчора зарізали, а сьогодня мають ховати?... Вже й люде зібралися. Треба бігти дати знати справнику, горничому... поліції значиться. Прибігла, сказала... „Иди, матушка, ми сичас будем". Пішла я... Ще не встигла прийти, як і вони (поліція) приїхали. Дивлюсь — мій Стефанко лежить, як колода спухлий. (Чи баба бреше, чи вона дурна. Деж таки видано, щоб зарізані були від того спухлими?). А вони щось поговорили, тай справили (?) мого Стефанка... Поклали його на лаву тай поїхали. А я біжу... Іде москаль-барабанщик та на барабані грає. А в мене гроші були за пазухою. Так мені весело. Ото я й кажу йому: Москалю! заграй мені гарно, я тобі заплачу, бо мені страх як хочеться гуляти... Він як заграє, а я гуляю, а я гуляю... А в мене в голові вже помішалося... Коли це їде справник. Став отак (тут баба встала, узялась в боки й приняла на себе унтерофицерську постать), дивиться на мене та й питає в москаля: „Что ты дѣлаешь?" — Граю, каже. — „Зачим же ти граєш?" питає. — Бо вона хоче гуляти, каже. — „Матушка, каже до мене справник, зачим ти танцюєш?" — А тобі нащо? кажу. Хочу то й гуляю. — Хочеш? питає. — Хочу, кажу, іди й ти зо мною гуляти, — та йому дулю тичу. А він обернувся до когось та й каже: „Вазьміть йо, відітє как бєдная женщина бйотся"... А я кажу: Не хочу.. Я їсти хочу.. — „Хочеш їсти? питає. — Хочу, кажу. — Пайдьом, каже. Пішли ми. Приходимо, а він каже таки до хазяйки: Хазяюшка, дай єтой бєдной женщінє паесть. А вона каже: В мене нічого нема, тільки холодець. — Ну так дай ей холодцю немножечка. Пішла вона до льоду, внесла мені ратичку на тарілочці. Я сіла та їм. Така добра ратичка... А він увіходить тай каже: Как би ти знала, матушка, чого я хочу. Я й кажу: чого? — Так хочу я водки!.. Ну, то й пошліть, кажу, та й мені дасьте. Ото послав він за горілкою. Принесла. Наляв він таку здорову чарку, їй Богу хе-хе-хе... та й випив. Відтак наляв і мені. „На, каже, матушка, пий!" Я випила. — „Хочеш, каже, і другу? — Та випийте перше самі, то і я за вами вип'ю... Випили по другій. „Ну, тепер, каже, пайдьом гулять". Підем, кажу. Приходимо, а Москаля з барабаном вже нема. „От, бачиш, кажу: через тебе я й музики втеряла — нема як гуляти" — Нічаво, каже, матушка! не журись, я тобі найму музику, та ще й не таку. — Яку ж? — Палкавую! (полкову) Ей пайдіте за музикою! — крикнув на когось (даром значиться), ну...

Тут сестра внесла з пекарні в мисці страву й поставила перед бабою. — О, спасибі вам і простибі вам! каже баба хрестячись і беручись за ложку. Тяжко було дивитись на нюю. У своїм оповіданні вона богото наплутала. Частенько верзла нісенітницю. Але тут була часточка колючої правди. Так чи інак, а щось же її допровадило до такого нещасного стану. І те „щось" зовсім не пахло щастям, достатком, спокоем, на що має право кожний чоловік. Зїла баба, напилася чаю, підвелася: „Господи сусе христе... шепче... і спасибі вам і простибі вам, що мене нагріли... Вам здоровлячко, а померлим душечкам царствіє небеснеє...

— Оттак, пані, — почала доказувати баба, — заслабла я на голову; пролежала тут трохи в больниці; не вилічили мене тут... Пролежала я рік у Київі і там мене не вилічили. А відтак вилежала рік у Браїлові у черниць, то трошки мені полегшало. Розум вернувся. Слава тобі Господоньку Сусе Христе, що ти мені розум вернув, — зняла баба руки вгору... Ще колиб взяли мене у Сороку, може малаб теплий куток та хліба шматок... А то бомбайся з торбою.

Смеркло. — Збирайтеся, бабо, — каже мама, — та йдіть шукати хати на ніч, а то пізно буде.

— Еге... от зараз піду. Встала баба, порається коло пояса. На землю щось упало наче гроші...

— То мій шостак впав... от тільки грошей маю на дорогу. Засвітили лямпу знайти шостака.

— Бувайте здорові... і спасибі вам... Пішла баба.

Через квадранець знов приходить баба.

— Не приймають, ходила до сусідів — не хтять прийняти.

— Ідіть, бабо, трохи далі: там хати, там приймуть вас. Там тепло принаймні, а в нас і холодно і тісно. Пішла баба. Через кілька хвилин знов баба. — Не приймають, ніде не приймають... Пані, голубонько, мати моя! Що мені робити! Майте надо мною комедерацію. Не дайте душі загинути... Най я вже у вас переночую. Най я вже у вас як у матеньки рідної... Я й місця того займу — як курка під решетом... „Таж холодно в пекарні, хоч на піч вилізьте, може там трохи тепліще"... „Нічого, я вкриюся та переночую"...

Лягла баба. Ми не спимо. Часом треба перейти через пекарню. Кричить баба, мов у своїй хаті: „Чого рипаєтесь, чого розходилися"...

На другий день — вже ми повставали — а баба спить. Вже й одинадцята година — баба не йде. Пішов брат випровадити бабу. Баба й слухати не хоче. — Тобі що, каже, за діло? хіба твоя хата?.. Пішла мама. Де там! Баба сидить на печі, чухається, натрушує нужі. В кухні смород. Під бабою мокро, аж потьоки на печі. Біда. А баба погукує: „Хіба я зїм ваш кавалок печі, чи буду зімувати? Як я посижу який тиждень — ну то що-ж"... Насилу бабу випроводили. Через хвилину знов біжить: шостака забула (вона все носилася з тим шостаком; усе його в руках тримала; де сидить, там і покладе).

Багато на світі таких баб[ів]. Не красне їх життя з молоду й посередині — а під старість — тиняючись та просячи милостині гине під плотом. По великих городах ще є доми для притулку таких нещасних, а у нас по малих городах — їдна зглядність — голодна та холодна смерть під тином. Варто-б тому, хто хоче й може робити добро людям, звернути увагу й на цих нещасних, бо і то люде.

... Подав **Ан. Лебідь.**

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що звичайний мітинґ відбудеться в пятницю, дня 8-го мая, точно о годині 7.30 вечером, в гали Лютвинна, при 69 S. Park St. Кождий член знаючи обовязки організації, повинен явитись на сей мітинґ, в точно приписаний час, позаяк є важні справи до полагодження. Неявившийся член буде караний. — Стефан Федірко, предс.; Ілія Черчіл, кас.; Ник. Ільків, секр.

БРУКЛИН, ҐРІНПОЙНТ, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 9-го мая 1925, о год. 7.30 вечером, під ч. 177 Green St. Обовязком є кождого члена прийти і вирівнати вкладки до Товариства і У. Н. Союза. Незаплативший член буде суспендований. — В. Сенишин, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудесь о 7-ій год. вечером в суботу, дня 9. мая 1925, в гали церковній на Grand St. в Rahway, N. J. Просяться членів прибути на сей мітинґ, бо буде делегат здавав справозданиє з конвенції і буде справа о пікніку. Проситься довгуючих членів, щоби вирівнали свої складки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Н. Моссора, предс.; Я. Салій, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що звичайний мітинґ відбудеся в суботу, 9. мая о год. 7.30 вечер в гали церковній під ч. 34 Біч ул. Кождий член має явитись на означений час. Делегат здасть свое справозданиє з 16-тої конвенції і буде богато важних справ до полагодження. Кождий Українець має агоду вписатися до У. Н. Союза без цента оплати. Приходіть всі громадно на мітинґ на час. Кождий член має вирівнати свої довги. — Н. Никорчук, предс.; Ів. Глива, кас.; Мих. Галькевич, секр. фін.

НЮАРК, Н. ДЖ. Пригадується всім членам і членкиням Т-ва ім. Михайла Грушівського, від. 219, що звичайний місячний мітинґ за місяць май буде в суботу, дня 9. мая 1925, о год. 8-ій вечером, в галі української православної церкви при 35 Мортон ул. На цім мітинґу крім вплати вкладок будуть наради й западуть ухвали ще в ось яких справах: 1) Як підперти конвенційну кампанію в єднанню нових членів. 2) Вислухання справоздання нашого делегата на 16-ту конвецію тов. Л. Климцьова. 3) Рішення про висоту запомоги „Рідній Школі" в Галичині. 4) Ухвала устроїти баль або инше підприємство на користь голодуючих Західної України. Кромі цього оголошення запрошено кождого члена осібною почтовою карткою. — Гринько Дорошенко, голова; свящ. др. М. Копачук, писар рек.

ФИЛАДЕЛФІ, ПА. Отсим подаесь до відома членам Тов. „Любов", від. 45, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. мая зараз по Службі Божій, в домі тов. Ам. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Проситься членів, щобя точно зійшлись, бо суть важні справи до полагодження, длятого присутність кождого члена конечна. — Теодор Малик, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудесь о 2-ій годині попол. в неділю, дня 10. мая, в гали Укр. Школи під ч. 312 Президент стр. На порядку нарад є важні справи. Проситься всіх членів взяти участь на мітинґу. Взиваєсь довгуючих членів, щоби явились на мітинґу і вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані з Тов. і У. Н. Союза. — О. Зубар, предс.; Г. Яськів, секр.

РОМ, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеся дня 10-го мая, о годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів явитися на гали Frank Klara, 225 S. Washington St. Взиваєсь контролю, щоб обрахувала книжки. На мітинґу будуть урядники здавати справозданиє піврічне. Взиваєсь всіх членів вирівнати свої залеглости. Делегат Д. Іванців здасть справозданиє з конвенції У. Н. Союза. Будесь принимати членів без вступного. Неявившийся член підлягає карі 1.00, а урядник 2.00. — М. Павелко, предс.; С. Свиридюк, кас.; В. Чуйко, секр.

КАЛУМЕТ СИТІ, ІЛЛ. Тов. ім. Івана Франка, від. 80, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітинґ відбудеться в неділю, дня 10. мая о годині 2-ій попол., в гали Малого під ч. 101 — 155 улиця. Кождий член і членкиня повинні прибути на сей мітинґ, бо буде справозданиє комітету балевого як також делегат буде давати справозданиє з 16. конвенції. Довгуючі члени повинні свої довги вирівнати на сім мітинґу, бо каса Тов. не буде більше оплачувати і не може. Коли хто зчленів не вирівнає довгів на сім мітинґу, зістане суспендований. Проситься членів, щоб вписували свої діти до У. Н. Союза. — Антін Грицак, предс.; Мих. Маркевич, кас.; Теодор Грицак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, щоби кождий член і членкиня сходилися на мітинґи і платили свої місячні вкладки та не залягали по 2 і по 3 місяці, бо в противнім разі будутьсуспендовані. Кождий член має явитися на сей мітинґ, бо є важні справи до полагогодження, Мітинґ відбудесь 10. мая, в домі т. Николи Іщук, під ч. 708 McIlvenie St. Неявившийся член на мітинґу зпалатить кари 1.00, а урядник 2.00 долари. Проситься членів, щоб привели нових кандидатів в члени Тов. і У. Н. Союза, також порситься членів вписувати свої діти до У. Н. Союза. — Я. Ташик, предс.; Ів. Чопик, секр. Мик. Купчак, касієр.

СКРЕНТОН, ПА. Подаєсь до відома членам Тов. над. Збруча, від. 280, що мітинґ відбудесь 10. мая, о годині 2-ій пополудни в гали Укр. Гор. Клюбу, 103 Солт Майн. Проситься членів прибути на мітинґ бо буде справозданиє делегата. Просить членів, котрі мають тікети з балю, щоб принесли їх для точного обрахунку. Заявляєсь тим членам, котрі люблять платити поза мітинґом, що більше не будесь збирати поза мітинґом. — В. Захарчук, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 10. мая с. р., точно о годині 1-ій пополудни, в гали під ч. 3464 Ciotte Ave. З нагоди відбувшоїся 16. конвенції У. Н. Союза будесь принимати нових членів і дітий без вступного. Тож нашим обовязком отсю нагоду використати і привести як найбільше нових членів, котрі колись подякують нам за добру раду, що приступили до У. Н. Союза. — Стефан Лідула, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеся дня 10. мая зараз по Службі Божій у гали церковній при Чарліс улици. Проситься всіх членів прийти на мітинґ і котрі довгують вирівнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані після статута. Будесь принимати без вступного, тож кождий повинен привести нового кандидата в члени Тов. і У. Н. Союза. — И. Летнянчин, предс.; Мих. Пик, кас.; Ів. Іваніцшів, секр

Допись.

ЗВІТ ЖЕРТВОДАВЦІВ

на будову читальні „Просвіти" в Торках, пов. Перемишль, Галичина.

В місцевости Джерзи Сіти, Н. Дж. зложили слідуючі: Українське Товариство „Просвіта," Перемиского округа $20. Антін Онисик $10. Юрій Сидор $10. Стефан Крицький $10. Дмитро Павлина $5. Іван Гелета $5. Теодор Павлина $5. Іван Кулик $5. Петро Костик $5 Іван Сеньковський $5. Іван Роминський $5. Іван Яновський $5. Данько Скороденський $5. Сенько Оціславський $5. Василь Гавришко $5. Пилип Дмитриха $5. Іван Самуїл $5. Іван Олешко $5. Стефан Чесник $5. Іван Доскач $5. Петро Дякович 4$. По $3 зложили: Іван Микитишин, Іван Черхавський, Данько Микитишин, Катерина Криш, Анна Крицка, Теодор Чесник, Дмитро Цимбалко; по $2 зложили: о. Александер Улицький, Олекса Костик, Тимко Кушнір, Сенько Онишко, Михайло Сидор ст., Петро Бабяк, Дмитро Олешко, Стефан Гнира, Василь Лупиняк, М. Шевчинський, Іван Малаховський, Ксеня Малаховська, Григорій Чуба, Антін Букса, Стефан Куц, Стефан Маличівський, Сенько Цимбалко, Сенько Меренюк; по $1 зложили: Михайло Гузьо, Кирило Наконечний, Стефан Смотрич, Василь Добровольський, Павло Дмитрів, Сенько Венгер, Дмитро Самоїл, О. Фолей (Американець), Михайло Мазуркевич, Андрій Лупиняк, Стефан Федорович, Іван Феодрович, Андрій Федорович, Стефан Тріска, Стефан Шемчук, Іван Борацький, Стефан Буньо, Михайло Самоїл, Сенько Самоїл, Іван Оленський, Олекса Піх, Іван Оціславський, Стефан Костевка, Стефан Лашук, Василь Седляр, Стефан Шибунька, Анна Федаш, Анна Підлужна, Микита Олешко, Стефан Чосник; по 50 ц. зложили: Сенько Полуник, Іван Олешко, Петро Антісішин, Олекса Каранько, Іван Шибунька, Іван Трухан, Микола Пішко, Антін Зубрик, Тимко Кирницький і Михайло Пупірій. Дрібними жертвами вібрано від членів „Провидіня" $1.95. Разом зібрано суму $227.95. Дня 22. квітня 1925 р. вислано $221.00 на руки Стефана Онисика, касіера Читальні „Просвіта" в Торках, як також повідомлено уряд Читальні „Просвіти" листовно про вислані гроші, як було сказано в відозві поміщеній в „Свободі". Гроші мають отримати в американських додолярах. Кошта пересилки виносять $6.95, що разом виносить на суму $227.95. Збіркою занимався Іван Гелета і Дмитро Павлина. Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку за їх щирі жертви.

Комітет збірки в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Дмитро Павлина
Іван Гелета.

В АНГЛІЇ ПЕРЕСТАЮТЬ КУРИТИ.

Найновіща статистика зужиття тютюну в Англії виказує, що там менше тепер курять, як давніще. В останньому часі, обнятім звітом, пустили Англійці з димом тільки 182 міліони фунтів тютюну, тоді, коли в часі з попереднього звіту скурили 149 міліонів фунтів. Досі не ствердженно ще, де належить шукати причини, ізза якої заощаджено 17 міліонів фунтів тютюну.